

T.C.
DANIŞTAY
ONBİRİNCİ DAİRE
Esas No : 2008/15434
Karar No : 2010/5651

Davacı : Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası
(Selim Eryiğit adına)

Vekilleri : Av. Serkan Güçlü - Av. Özlem Titrek
GMK Bulvarı Özveren Sok. No:9/3 - Demirtepe/ANKARA

Davalı : Sağlık Bakanlığı - ANKARA

Davanın Özeti : Beytüşşebap Devlet Hastanesinde röntgen biriminde radyoloji teknikeri olarak görev yapan davacı tarafından, tuttuğu nöbetler sırasında acil poliklinigine sunduğu hizmetlerden dolayı, ek ödemesinin acil servis katsayıları üzerinden ödenmesi istemiyle hastane baştaipliğine yapılan 2.9.2008 tarihli başvurunun reddine ilişkin 17.9.2008 tarihli işlem ile bu işlemin dayanağı olan ve 12.5.2006 gün ve 26166 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.4.2006 tarihinden itibaren yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik'in, 25.08.2007 gün ve 26624 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" ile değişik 5. maddenin 1. fıkrasının (y) bendinde yapılan değişikliklere açıklık getirmek amacıyla yayımlanan 5.10.2007 gün ve (2007/87) sayılı Genelge'nin 8. maddesinin son paragrafinin iptaline ve eksik ödenen ek ödeme tutarlarının geriye dönük hak edisi tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 209 sayılı Kanun'un 5. maddesinde, personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye ek ödemesinin, Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödermenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölgelerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığında çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği, işin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, kemik iliği nakil ünitesi ve acil servis gibi özellikle hizmetlerde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanacağının hükmeye bağlılığı, Kanun hükmünde sayılan riskli birimlere bakıldığından bu birimlerin hastanenin diğer birimlerine nazaran daha fazla risk unsuru taşıdığı, hastanenin risk grubuna dahil olmayan diğer tıbbi birimlerine göre daha fazla özellik arz ettiği, aynı bir acil röntgen biriminin kurulmadığı hastanelerde, hastanenin röntgen biriminde acil servise hizmet sunulsa bile burada görev

yapan personelin riskli birimler için öngörülen katsayılarından yararlanamayacağı, bu na göre riskli birimler arasında sayılmayan röntgen biriminde çalışmakta olan davacının, tuttuğu nöbetler esnasında acil servise sunduğu hizmetlerden dolayı ek ödemesinin belirlenmesinde riskli birimler için öngörülen katsayıların uygulanması mümkün olmadığından, Kanundaki kriterler gözetilerek tesis edilen işlem ve çıkarılan Genelgenin iptali istenilen hükümlerinde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gereği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi : Süleyman Kurt

Düşünçesi : 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Reabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5. maddesi hükmüne dayanılarak yürürlüğe konulan dava konusu Yönetmeliğin 1. maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının; Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında, Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri dikkate alınmak suretiyle, personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışmıp çalışmaması ile yapılan muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölgelerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak, döner sermayeden yapılacak ek ödemelerin oran, usul ve esaslannı belirlemek, sağlık hizmetlerini iyileştirmek, kalitedi ve verimli hizmet sunumunu teşvik etmek olduğu belirtülmüştür.

209 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca, Ülke genelindeki sağlık hizmetlerini sunma, planlama ve denetleme yetkisi bulunan ve bu konumundan dolayı kurumlarda sunulan sağlık hizmetlerinin önem ve özelliğini ve çalışanın görev ve sorumluluğunu, bu bölgelerin özellik arzeden riskli bir bölüm olup olmadığı belirleme yetkisi verilen Sağlık Bakanlığı'nın özellik hizmet sunulan birimlere ilave olarak tespit edilecek birimleri belirlemeye takdir yetkisi olduğundan, Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 5. maddesinin (1/y) bendinde sayılanlar dışındaki birimlerin riskli birim olarak kabul edilemeyeceği yönündeki dava konusu Genelge hükmünde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşmaktadır.

Aynı şekilde Yönetmelik hükmünde, riskli birimler hizmet bazında değil birim bazında belirtildiğinden, riskli birim katsayılarından faydalananabilmek için ilgililerin riskli birime hizmet sunması yeterli olmayıp filen bu birimlerde çalışmanın gerekmektedir. Bu durumda, riskli birimler arasında sayılmayan röntgen biriminde çalışmakta olan davacının, tuttuğu nöbetler esnasında acil servise sunduğu hizmetlerden dolayı ek ödemesinin belirlenmesinde riskli birimler için öngörülen katsayıların uygulanması mümkün olmadığından, Kanundaki kriterler gözetilerek tesis edilen işlem ve çıkarılan Genelgenin iptali istenilen hükümlerinde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşıldığından açılan davanın reddi gereği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONBİRİNCİ DAİRE
Esas No : 2008/15434
Karar No : 2010/5651

Danıştay Savcısı : Şenol Bolat

Düşünceci : Dava, Beytüşşebap Devlet hastanesinde radyolog teknikeri olarak görev yapan davacı tarafından, acil polikliniğinde verdiği hizmetler nedeniyle ek ödeme katsayısunın acil katsayısı üzerinden verilmesi için yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemle, bu işlemin dayanağı olan "Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın 25.8.2007 gün ve 26624 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" ile yapılan değişikliklere açıklık getirmek amacıyla düzenlenen 5.10.2007 tarih ve 2007/87 (11971) sayılı Genelgenin 8. maddesinin son paragrafının iptali ve eksik ödenen ek ödeme tutardarının geriye dönük hak ediş tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesin karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Davalı İdarenin usulé ilişkin iddiaları yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi.

209 sayılı Kanunun 5471 sayılı Kanunla değişik 5. maddesinin 3. fıkrasında, personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan memurlar ile sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline mesai içi veya mesai dışı ayrırmı yapılmaksızın ek ödeme yapılabileceği, sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usullerin personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığıca çıkarılacak yönetmelikle belirlenecegi öngörülmüştür.

Aynı maddenin anılan Yasa ile değişik 4. fıkrasında da yukarıdaki fıkradı yer alan hükmeye göre personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı hariç) toplamının; pratisyen tabip ve diş tabiplerinden serbest çalışanlara yüzde 250'sini, serbest çalışmayanlara yüzde 500'ünü, uzman tabip, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde belirtilen dallarda bu Tüzük hükümlerine göre uzman olanlar ve uzman diş tabiplerinden serbest çalışanlara yüzde 350'sini, serbest çalışmayanlara yüzde 700'ünü, serbest çalışmayan klinik şef ve şef yardımcılarına yüzde 800'ünü, hastane müdürü ile eczacılara yüzde 250'sini ve başhemşirelere 200'ünü, diğer personele ise yüzde 150'sini geçmez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, kemik iliği nakil ünitesi ve acil servis gibi özellikle hizmetlerde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yili aynı olan emsali sağlık personeli

T.C.
DANIŞTAY
ONBİRİNCİ DAİRE
Esas No : 2008/15434
Karar No : 2010/5651

esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme, hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçmeyeceğit hükmüne yer verilmiştir.

Belltilen yasa hükmü uyarınca 12.5.2006 tarih ve 26166 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik 1.4.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe konularak döner sermayeden yapılacak ek ödemeye ilişkin oran, esas ve usulleri belirlenmiştir. 25.8.2007 tarih ve 26624 sayılı Resmi Gazetede anılan Yönetmeliğin bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında Yönetmelik yayımlanmış önceki yönetmeliğin 5.maddesinin (y) bendi "Kurumlarda özellik arzeden riskli bölümler: ameliyathanе, yoğun bakım, doğumhanе, yenidoğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, acil servis -poliklinik, ruh sağlığı ve hastalıkların hastanelerinin psikiyatri servisleri ve kemik iliği nakil Üniteleridir. Özellikle arzeden riskli birimlerde kısmi süreli çalışan personel, çalıştığı süre kadar riskli birimler için öngörülen katsayılar üzerinden değerlendirilir." şeklinde değiştirilmiştir.

Davaçı idarece söz konusu yönetmelik değişikliğine açıklık getirmek amacıyla 5.10.2007 tarih ve 2007/87 (11971) sayılı genelege çıkartılmış, Genelgenin 8. maddesinin davalı tarafından iptali istenilen paragrafında ise, "Mezcur Yönetmeliğin 5inci maddesinin (y) bendi ile riskli birimlerin tek tek sayma yoluyla belirlenmiş olup hükümdе sayılan birimler haricindeki birimlerin riskli birim olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Anılan hukum ile riskli birimler hizmet bazında değil birim bazında belirlenmiştir. Riskli birim için öngörülen katsayılarından faydalanzıbilmesi hususu; personelin görev yaptığı kurumda mezcur Yönetmeliğte sayılan riskli birimlerin ayrıca ve açıkça tanımlanmış birimler olması şartına bağlıdır. Bu nedenle riskli birim haricindeki birimlerde, riskli birime ilişkin hizmetlerin verildiğinden bahisle riskli birim katsayılarından faydalanzıbilmesi mümkün değildir. Örneğin..." açıklaması yapılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Devlet hastanesinde röntgen teknikeri olarak görev yapan davalı tarafından, hastane baştaipligine başvurularak görev yaptığı röntgen laboratuannın tek olduğu ve röntgen biriminin gündüzleri tüm polikliniklere hizmet verdiği, tuttuğu nöbetlerde, saat 16.00'dan sonra ertesi gün saat 08.00'a kadar acil polikliniğine hizmet verdigini belirterek ek ödeme katsayısının acil katsayısı üzerinden ödenmesinin istenildiği, bu istemin anılan Yönetmelik ve genelege hükümleri çerçevesinde aynı bir acil röntgen biriminin kurulmadığı hastanelerde hastanenin bütününe hizmet veren röntgen biriminde acil serviste-acil poliklinikten istenen işlemler yerine getirilse dahi burada görev yapan personelin riskli birimler için öngörülen katsayılarından yararlanılmamasının mümkün olmadığı gerekçesiyle reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Belltilen Yasa ve Yönetmelik maddelerinde, işin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak sayılmak suretiyle belltilen ve özellik arzeden riskli birimlerde çalışan personel için ek ödeme katsayıları farklı olarak belirlenmiş olup, söz konusu katsayıdan sadece bu birimlerde görev

T.C.
DANIŞTAY
ONBİRİNCİ DAİRE
Esas No : 2008/15434
Karar No : 2010/5651

yapan personele yararlanabileceğinden dava konusu Genelgenin 8. maddesinin iptali istenilen paragrafında da bu yolda yaptığı anlaşılan düzenlemede ve bu düzenlemeye dayanılarak tesis edilen bireysel işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davanın tazminata ilişkin kısmına gelince;

Anılan mevzuat hükümlerine göre hastanelerin röntgen birimleri özellikle arzeden riskli birimler kapsamında bulunmadığından bu birimlerde riskli birimlerden gelen hastalara sadece tetkik, röntgen filmi çekme v.b. rutin hizmetler verilmesi, bunun dışında herhangi bir işlem yapılmaması nedeniyle yasada öngörülen risk koşulunu taşımayan bu birimlerde nöbet tutulan sürelerde ve mesai içinde aynı hizmet verildiğinden röntgen bölümünde görev yapan personelin, riskli birim hastalarına verdiği hizmetler nedeniyle riskli birimlerde çalışanlar için öngörülen ek ödeme katsayılarından yararlanmasına olanak olmadığından röntgen biriminde radyoloji teknikeri olarak çalışan ve geçici süreli de olsa riskli birimlerde görev yapmayan davacıya tazminat ödemesini gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbirinci Dairesince dosya incelenerken işin gereği görüşündü:

Dava, Devlet hastanesinde röntgen biriminde radyoloji teknikeri olarak görev yapan davacının, tuttuğu nöbetler sırasında acil polikliniğine sunduğu hizmetlerden dolayı, ek ödemesinin acil servis katsayıları üzerinden ödemesi istemiyle hastane başta blipligine yaptığı başvurunun reddine ilişkin 17.9.2008 tarihli işlem ile bu işlemin dayanağı olan Sağlık Bakanlığının 5.10.2007 gün ve (2007/87) sayılı Genelgesi'nin 8. maddesinin son paragrafinin iptali ve eksik ödenen ek ödeme tutarlarının geriye dönük hak edil tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödemesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesisi Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5. maddesinin 5471 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile değişik 3. ve 4. fikralarında; "Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan memurlar ile bu kurum ve kuruluşlarda 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline ve 13.12.1983 tarihli ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Karamame'nin ek 3. maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personele mesai içi veya mesai dışı aynı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemelerin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özelilik arz

eden riskli bölmelerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü Üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yukandaki fıkarda yer alan hükmeye göre personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat (məkəm, təmsil və görev tazminatı hariç) toplamının; pratisyen tabip ve diş tabiplerinden serbest çalışanlara yüzde 250'sini, serbest çalışmayanlara yüzde 500'ünü, uzman tabip, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde belirtilen dallarda bu Tüzük hükümlerine göre uzman olanlar ve uzman diş tabiplerinden serbest çalışanlara yüzde 350'sini, serbest çalışmayanlara yüzde 700'ünü, serbest çalışmayan klinik şef ve şef yardımcılarına yüzde 800'ünü, hastane müdürü ile eczacılara yüzde 250'sini ve başhemşirelere 200'ünü, diğer personele ise yüzde 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, kemik iliği nakil ünitesi ve acil servis gibi özellikli hizmetlerde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali sağlık personeli esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme, hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez." kuralı yer almıştır.

209 sayılı Kanunla verilen yetkiye dayanılarak Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 01.04.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren "Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile döner sermayeden yapılacak ek ödeme sisteminin oran, esas ve usulleri belirlenmiştir.

Bu Yönetmeliğin 5. maddesinin (y) bendi, 25.8.2007 tarih ve 26624 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personelle Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. maddesi ile 1.9.2007 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere değiştirilmiştir.

Dava konusu Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (y) bendinin 25.8.2007 tarihli değişiklikten önceki halinde, "Devlet hastanelerinde özellikle arzedan riskli bölmeler ameliyathane, yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, acil servis-poliklinik ve kemik iliği nakil ünitesidir. Eğitim ve araştırma hastanelerinde ise devlet hastaneleri için sayılan bölmelere ilave olarak döner sermaye komisyonu, 2/3 oy çokluğu ile, özellikle arzedan diğer tıbbi riskli bölmeleri gereklili olarak belirler ve buralarda çalışan personel için de, ameliyathane, yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, acil servis-poliklinik ve kemik iliği nakil ünitelerinde çalışan personel için belirlenen, tavan ek ödeme katsayıları ve hizmet alanı-kadro unvan katsayıları esas alınır." hükmüne yer

verilmiş, 25.8.2007 tarihli değişiklik ile aynı madde, "Kurumlarda özellik arz eden riskli bölmeler; ameliyathane, yoğun bakım, doğumhane, yenidoğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, acil servis-poliklinik, ruh sağlığı ve hastatıkları hastanelerinin psikiyatri servisleri ve kemik iliği nakil üniteleridir. Özellik arz eden riskli birimlerde kısmi süreli çalışan personel, çalıştığı süre kadar riskli birimler için öngörülen katsayılar üzerinden değerlendirilir." şeklinde değiştirilmiştir.

Yönetmelik ekinde yer alan Ek-1 sayılı "Tavan Ek Öderme Tutarına Esas Katsayılar" Tablosunda, riskli birimlerde çalışan personel için (2) katsayı, diğer personel için (1,5) katsayısı öngörülülmüş, aynı şekilde Ek-3 sayılı "Kurum Personelinin Hizmet Alanı Kadro-Unvan Katsayıları" Tablosunda da özellik arz eden riskli birimlerde çalışan sağlık hizmetleri sınıfı personeli için (0,50) katsayısı, diğer sağlık hizmetleri sınıfı personeli için (0,40) katsayısı belirlenmiştir.

25.8.2007 tarihli Yönetmelik değişikliği ile, özellik arz eden riskli bölmeler bakımından Devlet hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastaneleri arasındaki ayrımlı kaldırılmış ve riskli bölmeler birebire hukmünde sayılan birimlerle kısıtlanmıştır. Ayrıca özellik arz eden riskli birimlerde kısmi süreli çalışan personel bakımından, riskli birimde çalışan süreyle kısıtlı olmak üzere riskli birim katsayılarından yararlanma imkanı getirilmiştir. Bu Yönetmelik değişikliğine dayanarak, kadrosu riskli birimlerde olmamakla birlikte riskli birimlere geçici süreli hizmetler sunan ve genellikle hastanelerin röntgen ve laboratuvar birimlerinde çalışan personel tarafından, riskli birimlere sundukları hizmet süreleriyle orantılı olarak riskli birim katsayılarından yararlanılmaları gerektiği ileri sürülerek idareye başvurularda bulunulmuştur.

Davalı idarece söz konusu Yönetmelik değişikliğine açıklık getirmek amacıyla çırkanın 5.10.2007 tarih ve (2007/87) sayılı Genelge'nin 8. maddesinin, davacı tarafından iptali istenilen son paragrafında, "Mezkrum Yönetmeliğin 5inci maddesinin (y) bendî ile riskli birimler tek tek sayıma bürülmüş olup hukümde sayılan birimler haricindeki birimlerin riskli birim olarak kabul edilebilmesi mümkün değildir. Anılan huküm ile riskli birimler hizmet bazında değil birim bazında belirlenmiştir. Riskli birim İçin öngörülen katsayılarından faydalansılabilmesi hususu; personelin görev yaptığı kurumda mezkrum Yönetmelikte sayılan riskli birimlerin ayrıca ve açıkça tanımlanmış birimler olması şartına bağlıdır. Bu nedenle riskli birim haricindeki birimlerde, riskli birime ilişkin hizmetlerin verildiğinden bahisle riskli birim katsayılarından faydalansılabilmesi mümkün değildir. Örneğin: Çocuk servisi bünyesinde yeni doğan ve süt çocuğu hastalarına hizmet veriliyor olması durumunda, bu birimin yeni doğan veya süt çocuğu servisi olarak ayrıca tanımlanmış bir birim olmaması sebebiyle çocuk servisinde görev yapan personelin riskli birimler için öngörülen katsayılarından faydalansılabilmesi mümkün değildir. Yine acil laboratuvar ve acil röntgen birimlerinin aynı bir birim olarak kurulmadığı hastanelerde, laboratuvar ve röntgen birimlerinde acil servis - acil poliklinikten istenilen işlemler yerine getirilse dahi riskli birimler için öngörülen katsayılarından faydalansılabilmesi mümkün değildir." açıklamasına yer verilmiştir.

209 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca, ülke genelindeki sağlık hizmetlerini sunma, planlama ve denetleme yetkisi bulunan ve bu konumundan dolayı kurumlarda sunulan sağlık hizmetlerinin önemini, özelliğini ve çalışan personelin çalışma şartlarını dikkate alarak, bu bölümlerin özellikle arzeden riskli bölüm olup olmadığını belirteme yetkisini haiz bulunan Sağlık Bakanlığının özellikle hizmet sunulan birimlere ilave olarak tespit edilecek birimleri belirlemekte de takdir yetkisinin bulunduğuundan, Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personele Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 5. maddesinin (1/y) bendinde sayılanlar dışındaki birimlerin riskli birim olarak kabul edilemeyeceği yönündeki dava konusu Genelge'nin 8. maddesinin son paragrafının birinci cümlesiinde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bununla birlikte, Yönetmeliğin hükmünde, riskli birimlerde çalışan sağlık personeli için öngörülen katsayılarından, bu birimlerde kısmi süreli çalışan personelin de çalıştığı süre ile orantılı olarak yararlanılacağı belirtilmiş olup, riskli birimlerde fitten çalışmamakla birlikte bu bölmelere geçici süreli hizmet sunan sağlık personelinin bu hizmet suresiyle orantılı olarak riskli birim katsayılarından yararlanmalarını engelleyen bir hüküm bulunmadığından, bu birimlerin risk ve hizmet şartlarını geçici süreyle paylaşan personelin, hakkaniyet gereği olarak çalıstıkları süreyle kısıtlı olmak kaydıyla, riskli birimlerde çalışan personelle aynı katsayılarından yararlanmaları gerekmektedir. Kaldı ki acil servis bünyesinde kurulmuş bulunan röntgen ya da laboratuvar birimi ile acil servis yanında hastanenin tamamına hizmet sunan röntgen ya da laboratuvar biriminin farklı hizmet standartları ve riske tabi olduğuna dair dosyada herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Bu durumda davacının, riskli birimler arasında sayılan acil servise kısmi süreli olarak sunduğu hizmetler nedeniyle, çalıştığı süre kadar riskli birimler için öngörülen katsayılar üzerinden ek ödeme alması, anılan Yönetmeliğin 5. maddesinin (1/y) bendi hükmü gereği bulunduğuundan, dava konusu Genelge'nin 8. maddesinin son paragrafının birinci cümlesini takip eden kırımlarında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Öte yandan, düzenleyici işlemin hukuka aykırı bulunan kısmına dayalı olarak tesis edilen bireysel işlemde de hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Davacıya eksik olarak ödenen döner sermaye ek ödemelerinin yasal faiziyle birlikte tazmini istemine gelince;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. ve 12. maddeleri hükümleri karşısında, belli bir uygulama tarihi esas alınarak istekte bulunulan davalarda, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7. maddesine göre uygulama tarihinden itibaren 60 gün içinde; uygulama üzerine davacı idareye başvurmuş ise, 12. maddenin yollamada bulunduğu 11. maddeye göre idarenin bu başvuruya cevap vermemiş olduğu hallerde uygulama tarihinden itibaren en geç 120 gün, idarenin cevap verdiği durumlarda ise, uygulama tarihine kadar geçen süre de hesaba katılmak koşuluyla cevabı davacıya tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde idari davanın açılmış olması gereklidir.

T.C.
DANIŞTAY
ONBİRİNCİ DAİRE
Esas No : 2008/15434
Karar No : 2010/5651

Bu durumda, dava konusu bireysel işlem ve bunun dayanağı olan düzenleyici işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığından ve hukuka aykırı bulunan bu işlemler nedeniyle davaçının mahrum kaldığı ek ödeme tutarlarının idarece ödenmesi gerektiğinden, davaçının 2.9.2008 tarihli başvurusunun, 17.9.2008 günü işlemle reddedilmesi üzerine 4.11.2008 tarihinde açılan bu davada, davanın açıldığı tarihten geriye doğru 120 günü geçmemek üzere, başvuru tarihinden geriye doğru 60. günün rastıldığı 4.7.2008 tarihinden sonra gerçekleşen ilk uygulama tarihinden itibaren eksik ödenen döner sermaye ek ödemesinin davalı idarece hesaplanarak, idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davaçiya ödenmesi, bu tarihten önceki döneme ilişkin istemin ise süre aşımı nedeniyle reddi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Sağlık Bakanlığının 5.10.2007 gün ve (2007/87) sayılı Genelgesi'nin 8. maddesinin son paragrafının ilk cümlesinin iptali talebi yönünden davanın reddine, ilk cümleyi takip eden ibarelerin ve bu kısma dayalı olarak tesis edilen bireysel işlemin iptaline, ek ödeme farklılarının tazmini isteminin kısmen kabulu ile 4.7.2008 tarihinden sonra gerçekleşen ilk uygulama tarihinden itibaren ödenmesi gereken döner sermaye ek ödemesinin, idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davaçiya ödenmesine, bu tarihten önceki döneme ait tazmin isteminin ise 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin (1-b) bendi uyarınca süre aşımı yönünden reddine, aşağıda aynntısı gösterilen 101,20-TL yargılama giderinin, takdiren 60,00.-TL tutarındaki kısmı ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davaçiya verilmesine, yargılama giderinin kalan kısmının davaç üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutanın istemi halinde davaçiya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyizlen başvurulabileceğinin taraflara duyurulmasına, 25.6.2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi	Izge	M. Temel	Emel	Nevzat
ÜNLÜ	NAZLIOĞLU	KOÇAKLAR	CENGİZ	ÖZGÜR

Yargılama Giderleri :

Harç Tutarı : 73,20 - TL
Posta Gideri : 28,00 - TL
Toplam : 101,20 - TL

